

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE TRIBVS BONORVM || operum generibus,||
ELEEMOSYNA,|| IEIVNIO ET ORATIONE;|| de que eorundem
operum vi, vsu, & || ratione, LIBRI TRES,|| AVCTORE ||
THEODORO PELTANO SO-||cietatis IESV Theologo.|| AD ...**

Peltanus, Theodor Anton

Ingolstadii, 1580

Serenissimo Principi Ac Domino, D. Gvilielmo Comiti Palatino Rheni,
Vtrivsqve Bauariæ Duci, Patrono benigniss. Theodorvs Peltanvs de
Societate Iesv Theologus S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46891](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46891)

SERENISSIMO
PRINCIPI AC DOMI-

NO, D. GVILIELMO COMITI
PALATINO RHENI, VTRIVSQVE

Bauariæ Duci, Patrono benignis. THEODORVS

PELTANVS de Societate IESV Theo-
logus S. P. D.

VM Anno LXXVI. de

CHRISTI seruatoris, no-
strâq; Satisfactione libros
tres publicassem, ad ope-
ris instituti perfectionē,

GVILIELME Princeps, ne-
cessarium esse omnino videbatur, vt non-
nulla item de potissimis Satisfactionis no-
stræ partibus deinceps cōscriberem. Sed quia
in omnibus penè concionibus de Eleemofy-
na, Ieiunio, & Oratione, aut separatim, aut
coniunctè differeretur, Theologiq; in Scho-
lis, & sacrorum Canonum interpretes, quæ
quidem sciri oporteret, ea omnia cumulatè
studioseque docuissent, ego otium meum
aliorum conuertendum existimaui. Postea
verò à bonis doctisq; viris commonefactus,

IIIJ

★ 2

multa

multa à Scholæ Theologis hîc disputata planiùs, & ad popularium captum accommodatiùs posse explicari: nonnulla ad hæc argumenti huius capita, quæ apud veteres habebantur certissima, ætate hac in cõtrouersiam vocari, ad opus, de quo cogitationem curamque omnem iam pridem abieceram, regressus sum. Cùm itaque diligenter euoluissim illorum maximè commētarios, quos de Satisfactionis nostrę partibus, Oratione, Ieiunio, & Eleemosyna meliùs scripsisse constabat, eorumq; præfidiis meas copias auxissem & confirmassem, omnem tractationem tribus libris comprehendi, vt vnaquæq; materia cum suo libro absolueretur.

Hos autem libros tibi, GVILIELME Sereniss. dicare constitui; cuius consilij mei factique rationem probabunt, quicunque tuam, & in cæteris virtutibus Christiano & Catholico principe dignam prorsus contentionem atque industriam, & in his tribus præsertim, acre inflammatumque studium probant. Probant autem, maioremque in modum deuenerantur hæc vniuersi. Neq; enim tui tantum

tum Bauari, sed Germani penè omnes nouerunt, quantopere, non dicam à luxus cœnarumque sumptuosarum reprehensione absis (nam ea laus multorum Principum communis est) sed quàm libenter, quàm rigidè, quàm crebrò à cibis abstineas, aliosque, vt idem, diebus maximè ab Ecclesia sancitis, faciãt, horteris & imperio tuo compellas. Quis porrò nesciat, qua misericordia ægrotorum ac pauperum calamitatibus opem ferre soleas? ad quos medicos mittere, quos ipse in squalore illo miserisq̃ue iacentes visitare, & cum verbis lenissimis consolari, tum liberaliter erogata pecunia sustentare pro honore habes; qui putas te accipere beneficia, quoties in quempiam beneficia contulisti. Quocirca meritò te nō ciues modò integerrimum, moderatissimum, humanissimumq̃; Principem agnoscunt & prædicant, verùm pupillorum quoque, egentium, infirmorumque hominum turba defensorem, curatorem atque parentem suum appellat. Quam quidem ego laudem ex omnib⁹ laudibus tuis diuinissimã duco, quando sic totius naturæ Principem

longè benignissimum conaris imitari, qui pupillum & viduam suscipit; cui relictus est pauper, & qui orphanorū est adiutor, vt Propheta canit: Delector etiam plurimū quoties cogito, cogito autem sepiissime, de eximia tua & commemorabili erga diuinum numē pietate. Cuius virtutis cū sint variæ multęque actiones, nulla est propemodum, quam abs te non suscipi, in qua te non mirificè versari, et religiosissimè exerceri videamus. Tempula quidem ad eò frequens obis, votisque ac precibus faciendis: ad eò es deditus, vt hisce sanctissimis officiis nihil tibi videatur esse iucundius. Hæ causæ igitur primū me impulerunt, vt meos tibi labores offerrem, virtutes inquam, tuæ, quarum excellēs præstantia incredibili me admiratione percussum, amore tui vehementer incendit. Accedit, quòd tam multis magnisque beneficiis Societatem nostrā, quam ab initio ætatis egregiè semper charam habuisti, quotidie obligas, vt hanc vnā abs te iniuriam videamur accipere, quia magnitudine meritorum tuorum nos & viuere & mori cogis quodammodo

8901

modo

modo ingratos, quemadmodum Furnius homo Romanus Augusto dixisse fertur, à quo beneficium nescio quod impetrarat. Non potui præterea, nec fas esse duxi, committere, quin tibi hereditatem istam amplissimi principatus gratularer, & aliquo munusculo meâ illustriissimæ domui vestræ deditissimam voluntatem ostenderẽ. Neque tamen meo duntaxat, sed omnium nostrũ nomine tibi hanc successionem gratulor, optoque vt hoc patrimonium Deus Opt. Max. tibi bene fortunet. Cũ enim nostros omnes, etiam illos, qui extra fines ditionis tuæ viuunt, in tuis habeas, decet omnino, vt, quando tam præclara est data occasio, vicissim patrono communi studium nostrum officiumque probeamus. Accipies igitur hoc munº, optime Princeps, quod ex tua nobilitate claritateque spectatum perexiguum, at ex animo meo, non mediocre videri potest. Quanquam principibus gratiores debeant esse, qui talia dona offerunt, quàm qui id largiuntur, quo ipsi egẽt, Principes autem abundant, vt aurum cœlatum, gemmas, vestes preciosas. Nam hi mercaturam

EPISTOLA NVNCVPATORIA.

caturam quādam facere videntur, nec tam
apertè donare, quàm callidè vendere. Illi ve-
rò de suis opibus Principum nō arcas, sed ani-
mos verissimè ditant, cum videlicet, quo pa-
cto secundum virtutem viuere, Deoq; & ho-
minibus chari euadere debeant, luculenter
exponūt. Vale, & qua via ad solidam veram-
que gloriam eniti cœpisti, illi, quoad anima
superabis, constantissimè insistere pergas. Ite-
rum vale, diuque & feliciter impera. Au-
gustæ Vindelicorum 8. Idus

Augusti, 1580.

AD LE-